

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องในยุคข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว จำเป็นต้องพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่องเช่นกัน จะเห็นได้ว่าองค์กรและสถาบันต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ได้ให้ความสำคัญต่อ “การพัฒนาคน” เป็นอันดับแรก เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนามีหลากหลาย แต่ที่สำคัญที่สุดคือการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคน เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้ให้กับคนได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา บุคลิกภาพ และคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ได้นั้นจะต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน และให้ตรงกับ ความถนัด ความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้นำ องค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

จากความสำคัญของหลักสูตรที่ใช้อยู่พบว่า ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยเจริญก้าวหน้า ไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้ทันเหตุการณ์ เพราะการศึกษาถูกกำหนดนโยบาย หลักการและแนวปฏิบัติจากส่วนกลางมากเกินไป ทำให้หลักสูตรที่นำมาสอนห่างไกลจากชุมชน ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องไกลตัวมากกว่าจะเรียนรู้เรื่องของตนเอง ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตและช่วยตัวเองไม่ได้ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการด้านต่างๆ มีผลเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทย ซึ่งได้รับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้อย่างมาก ปรึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยระเบียบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลในสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและความรู้อื่นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความรู้ความสามารถและสามารถพัฒนาให้มนุษย์มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเปิดโอกาส ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและให้สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. 2545: 13)

จากเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังกล่าวจึงได้ก่อให้เกิดการตื่นตัวครั้งใหญ่ของครูอาจารย์และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทำให้การปฏิรูปและการปรับเปลี่ยน โฉมหน้าการจัดการศึกษาของไทย กระทรวงศึกษาได้แสดงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและปรับปรุงหลักสูตรให้สนองต่อความต้องการของชีวิตและสังคม โดยอาศัยอำนาจในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมีการกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญามีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นคนไทยและความเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัดและสถานศึกษาต้องกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานศึกษาต้องจัดทำสาระของหลักสูตรในสถานศึกษาด้วยตนเอง และมีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินการจัดการศึกษาทุกๆ ด้าน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยระเบียบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ซึ่งกล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 24 (1) กำหนดว่า สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และในมาตรา 27 กำหนดไว้ว่าให้คณะกรรมการสถานศึกษากำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อความเป็นไทยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การเป็นพลเมืองที่ดีของ

ชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ การจะดำเนินการให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการบริหารจัดการ การศึกษาที่ดี มีคุณภาพและในมาตรา 39 ได้กำหนดกระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่หน่วยงานปฏิบัติโดยตรง (ธีระ รุณเจริญ, 2547: 264)

ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จึงทำให้สถานศึกษามีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการด้านต่างๆ การบริหารจัดการยังมีข้อบกพร่องอยู่มากและเกิดปัญหาในการลงสู่ภาคปฏิบัติ การวิจัย เพื่อนำผลไปปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียน การสอนและรวมไปถึงการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษาได้ทราบความก้าวหน้าในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตอบสนองต่อความต้องการ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม อีกทั้งยังนำข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประกอบการแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามตัวแปรต่อไปนี้

2.1 สถานภาพตำแหน่ง

2.2 ขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูวิชาการและครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

2. ครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

3. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

2. ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

3. ได้ผลการวิจัยไปใช้ในการให้ข้อเสนอแนะโรงเรียนในการวางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดจนการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามกรอบงาน 7 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
- 1.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร(ใช้หลักสูตร)
- 1.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล
- 1.6 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2,543 คน ประกอบด้วยครูวิชาการ 66 คนและครูผู้สอน 2,477 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง กรณีครูวิชาการใช้ประชากร ส่วนครูผู้สอนได้จากการสุ่มจาก ประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ครูวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตาม
 - 3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง
 - 3.1.1.1 ครูวิชาการ
 - 3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตร

สถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามกรอบงาน 7 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

3.2.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

3.2.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

3.2.6 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

งานวิจัยในนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะก็เพื่อต้องการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกๆ
ด้าน ได้ทราบถึงจุดประสงค์ ความหมาย ในการตีความนิยามศัพท์เฉพาะ ในงานวิจัยนี้ให้ตรงกัน

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของครูวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับ

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. **การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาใน
การนำหลักสูตรที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นไปสู่การปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอน ซึ่งแบ่งตาม
กรอบงาน ได้ 7 ด้าน ดังนี้

2.1 **ด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การเตรียม
ความพร้อมของบุคลากรภายในโรงเรียน โดยจัดทำแผนผังกลยุทธ์ของสถานศึกษา โครงสร้าง

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551” และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนรับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระหลักสูตร ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องตามความต้องการของชุมชน

2.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร หมายถึง การเตรียมการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ การเตรียมเนื้อหา สื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร(ใช้หลักสูตร) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บังเกิดผลดีตามเป้าหมายที่วางเอาไว้

2.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หมายถึง การวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบและการกำหนดขั้นตอนการนิเทศให้ตรงตามเป้าหมายของการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานและด้านการศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.6 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การรวบรวมความคิดเห็นทั่วไปของผู้บริหาร ครูและบุคคลทั่วไป เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน

2.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การประเมินผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไปปรับปรุง พัฒนาให้ดีขึ้น และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริการแหล่งเรียนรู้และนำปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง ฐานะของบุคคลภายใน โรงเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1 ครูวิชาการ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

3.2 ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนซึ่งทำหน้าที่หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง สภาพทางกายภาพที่กำหนดตามจำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์การแบ่งขนาดของโรงเรียนตามเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณแบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

- 4.1 ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน
- 4.2 ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 ถึง 1,499 คน
- 4.3 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 23 อำเภอ คือ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอคูเมือง อำเภอกระสัง อำเภอนางรอง อำเภอหนองกี่ อำเภอละหานทราย อำเภอประโคนชัย อำเภอน้ำกรวด อำเภอพุทไธสง อำเภอลำปลายมาศ อำเภอสตึก อำเภอปะคำ อำเภอนาโพธิ์ อำเภอหนองหงส์ อำเภอพลับพลาย อำเภอห้วยราช อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอชำนิ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ อำเภอโนนดินแดง อำเภอบ้านด่าน อำเภอแคนดง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ